

109004 - Geschil over voorgenomen verwijdering. Het verzoek is gegrond omdat de ondersteuningsbehoefte van de leerling onvoldoende in kaart is gebracht.

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoekster], wonende te [woonplaats],
gemachtigde: mevrouw mr. A.M.T. Wigger

en

[het schoolbestuur], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [de school],
verweerder
gemachtigde: de heer mr. J.A. Keijser

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 29 oktober 2019, aangevuld op 18 november 2019, heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over de voorgenomen beslissing van verweerder van 2 juli 2019 om [de leerling] te verwijderen van [de school].

Verweerder heeft op 13 november 2019 een verweerschrift ingediend.

De hoorzitting vond plaats op 21 november 2019 te Utrecht.

Verzoekster was ter zitting aanwezig en werd vergezeld door [de leerling], haar dochter, [de vader van de leerling] en [twee familieleden], als vertrouwd personen. Zij werd daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

[de leerling] heeft aan het begin van de zitting vragen van de Commissie beantwoord en heeft daarna de zaal verlaten.

Namens verweerder waren aanwezig ter zitting [de secretaris van het College van Bestuur], daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

Het samenwerkingsverband is uitgenodigd, maar is niet ter zitting verschenen.

Het oordeel van de Commissie is reeds bij brief van 22 november 2019 aan partijen meegedeeld.

2. DE FEITEN

1. Verzoekster is de moeder van [de leerling]. [de leerling] is geboren op [geboortedatum] 2004.
2. In het schooljaar 2018-2019 is [de leerling] gestart in het derde jaar op vmbo-basis op [de school]. Voorheen volgde zij de opleiding vmbo-basis op [school 2] te [vestigingsplaats].
3. Vanwege de (werk)houding en het gedrag van [de leerling] in de klas heeft de school een schoolmaatschappelijk werker ingeschakeld en heeft [de leerling] groepscoaching bijgewoond.
4. Als gevolg van een incident tijdens een wiskundeles in oktober 2018 mocht [de leerling] de wiskundelessen niet meer bijwonen. Vervolgens heeft verweerder op 16 november 2018 besloten om [de leerling] vanwege haar gedrag tegen het personeel en het zich niet houden aan regels en afspraken voor twee dagen te schorsen.
5. Naar aanleiding van die schorsing heeft op 20 november 2018 een gesprek plaatsgevonden tussen verzoekster, [de leerling] en teamleider zorg en welzijn (zw). De school heeft verzoekster het advies gegeven om contact met de huisarts op te nemen voor een verwijzing naar een psycholoog.
6. Verweerder heeft op 16 januari 2019 een brief met een verslag over [de leerling] aan de huisarts gezonden om een verwijzing naar een psycholoog te kunnen bewerkstelligen.
7. Op 25 januari 2019 heeft opnieuw een gesprek met verzoekster, [de leerling], teamleider zw en schoolmaatschappelijk werk plaatsgevonden. Tijdens dit gesprek zijn diverse afspraken gemaakt en op schrift vastgelegd.
8. Vanwege het gedrag en het ziekteverzuim van [de leerling] volgt via een verwijzing door de huisarts een intakegesprek op 22 mei 2019 bij [het bureau voor jeugdbegeleiding], met als doel coaching voor verbetering van haar gedrag en mogelijk hierdoor ook haar schoolresultaten.
9. Op 2 juli 2019 vindt op de school een gesprek plaats met de ouders van [de leerling], de mentor, de teamleider zw en de pedagoog. Verweerder heeft gemeld dat [de leerling] wederom wordt geschorst en dat hij voornemens is om [de leerling] te verwijderen. Tegen dat besluit hebben de ouders bezwaar gemaakt bij verweerder.
10. Naar aanleiding van het ingediende bezwaarschrift heeft verweerder zowel de ouders als [de leerling] gehoord. Vervolgens heeft verweerder op 17 juli 2019 een reactie aan ouders gezonden.
11. Op 24 september 2019 heeft op de school een breed overleg plaatsgevonden. Bij dit overleg waren de ouders, verweerder, de onderwijsconsulent, de coach en de leerplichtambtenaar aanwezig. Er is onder andere de afspraak gemaakt dat [de leerling] een capaciteitentest aflegt. Die test heeft [de leerling] op 4 oktober 2019 afgelegd.
12. Naar aanleiding van de test biedt verweerder schoolwerk op kaderniveau aan met het aanbod voor huiswerkbegeleiding.
13. Op 21 november 2019 is [de leerling] bij de plaatsingstafel besproken. Dit is een overleg, dat door het samenwerkingsverband wordt gecoördineerd en dient om te besluiten op welke school een leerling wordt geplaatst waarvoor nog geen passende onderwijsplek is gevonden.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

Het voornemen tot verwijdering en de schorsing van [de leerling] is buitenproportioneel. Verweerder heeft niet in alle redelijkheid tot dit besluit kunnen komen. Van zorgmijndend gedrag door zowel [de leerling] als haar ouders is geen sprake. Op verzoek van verweerder is [de leerling] naar de huisarts geweest en heeft zij een gesprek bij de praktijkondersteuner gehad. Ook heeft ze gesprekken met de schoolmaatschappelijk werk gehad en heeft zij groepscoaching bijgewoond. Het gedrag van [de leerling] is aanzienlijk verbeterd. De feedback van haar stagebegeleider was zeer positief. Omdat verweerder opnieuw aandrong op ondersteuning voor het gedrag is [de leerling] door de huisarts naar een coach van [het bureau voor jeugdbegeleiding] verwezen. De coach is met [de leerling] mee geweest naar het gesprek dat [de leerling] en verzoekster met verweerder hadden gepland. Tijdens dit gesprek heeft de mentor van [de leerling] bevestigd dat het zowel het gedrag als de resultaten zijn verbeterd, waardoor het voor verzoekster onduidelijk bleef waar een coachingstraject uit diende te bestaan. De coach was niet welkom bij een volgend gesprek op 2 juli 2019 terwijl verzoekster meende dat tijdens dat gesprek de voortgang van [de leerling] en begeleiding door de coach besproken zou worden. Het gesprek bleek echter te gaan over de schorsing en het voornemen [de leerling] te verwijderen. Dit kwam zeer onverwachts voor de ouders. Verweerder wilde [de leerling] op [de bovenschoolse voorziening] plaatsen. Dit is een bovenschoolse voorziening. Dit is niet passend voor [de leerling], omdat die voorziening niet is bedoeld voor leerlingen, zoals [de leerling], die met gerichte begeleiding op een school kunnen blijven. Daarnaast ziet de voorziening op het bieden van individuele begeleiding met huiswerk en wordt er geen les door vakdocenten gegeven. Volgens het schoolondersteuningsprofiel dient voor een plaatsing op een bovenschoolse voorziening een toelaatbaarheidsverklaring bij het samenwerkingsverband te worden aangevraagd. Deze procedure zal zes weken in beslag nemen. In het opp ontbreekt informatie, zoals het feit dat [de leerling] niet meer tot de wiskundeles werd toegelaten. De positieve ontwikkelingen die [de leerling] heeft ondergaan zijn niet in het opp opgenomen, waardoor er een zeer eenzijdig beeld van [de leerling] is geschetst. Het opp geeft enkel belemmerde factoren weer. Het gedrag van [de leerling] werd deels veroorzaakt doordat zij er zeer ongelukkig over was dat zij maandenlang niet werd toegelaten in de wiskundeles, terwijl zij van de wiskundeleraar mocht terugkeren. Gedurende de schorsing in afwachting van het definitieve verwijderingsbesluit dient verweerder zorg te dragen voor een deugdelijk onderwijsaanbod. Dit heeft verweerder niet gedaan. Aan [de leerling] is weliswaar huiswerk verstrekt, maar een deel van het huiswerk kon [de leerling] niet maken doordat zij niet in het schoolsysteem kon inloggen. Verweerder heeft de zorgplicht om een andere school te vinden, waarbij niet kan volstaan met het verzoek om [de leerling] bij de plaatsingstafel van het samenwerkingsverband in te brengen.

Standpunt verweerder

Van een definitief verwijderingsbesluit is vooralsnog geen sprake. Zolang er geen andere school is gevonden, die bereid is [de leerling] toe te laten, kan zij niet worden verwijderd. Vanwege het (wan)gedrag dat [de leerling] vertoont en het veelvuldige verzuim kan verweerder niet in de benodigde ondersteuning voorzien. Vanuit school zijn er interventies geweest, zoals inzet van

schoolmaatschappelijk werk en zorgcoördinator, het bieden van een time-out, het deelnemen van [de leerling] aan groepscoaching en gesprekken met de mentor. Deze interventies brachten niet voldoende gedragsverandering met zich mee. Verweerder heeft verzoekster daarom geadviseerd om voor [de leerling] bij de huisarts een verwijzing naar een psycholoog te vragen. Verweerder heeft aan de praktijkondersteuner, met wie [de leerling] gesprekken heeft gehad, verzocht om informatie over de vraag hoe om te gaan met haar gedrag. Deze informatie heeft verweerder niet ontvangen. Vanwege het hoge verzuim heeft verweerder in mei 2019 een jeugdarts ingeschakeld. De huisarts heeft in dezelfde periode [de leerling] naar [het bureau voor jeugdbegeleiding] verwezen. Bij de intake met de coach heeft [de leerling] gemeld dat zij geen hulpvraag en/of begeleiding nodig heeft. Hieruit blijkt dat het bij [de leerling] aan zelfreflectie ontbreekt en zij zorgmijdend gedrag vertoont. Verweerder acht het van belang dat ouders zowel de corrigerende maatregelen als noodzakelijk geachte ondersteuning accepteren. Dit lijkt niet het geval te zijn; de benodigde externe hulpverlening is uitgebleven.

Verweerder heeft geadviseerd om [de leerling] te plaatsen op [de bovenschoolse voorziening] om de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] in kaart te brengen. Hiervoor is geen toelaatbaarheids-verklaring nodig. Vervolgens zouden de bevindingen van [de bovenschoolse voorziening] meegenomen kunnen worden in het advies over welke school het meest passend is voor [de leerling]. Verzoekster wilde dat echter niet. Verweerder erkent dat het tijdelijk plaatsen van [de leerling] op [de bovenschoolse voorziening] een mindere voorziening is dan het volgen van onderwijs op een school, maar onderwijs op de huidige school is niet houdbaar en daarnaast is het voor [de leerling] onwenselijk om voor een derde keer van een school te wisselen. Tijdens het breed overleg van 24 september 2019 is, naast de afspraak dat [de leerling] een capaciteitentest moet afleggen, ook een afspraak gemaakt om een nieuwe opp op te stellen. Vooralsnog is er geen opp opgesteld. Met de coach was afgesproken om het begeleidingsplan aan te leveren om dit vervolgens in het opp op te nemen. Het plan is inmiddels ontvangen en de capaciteitentest heeft [de leerling] afgelegd, waaruit blijkt dat vmbo kader passend is. Gedurende de verwijderingsprocedure mag een leerling geschorst worden. Hierover heeft verweerder overleg met de onderwijsinspectie gepleegd. Daarnaast heeft verweerder adequate invulling aan de zorgplicht gegeven door schoolwerk aan te bieden en haar via een instelling huiswerkbegeleiding aan te bieden. Terugkeer op de school is niet aan de orde.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie stelt voorop dat, om tot een afgewogen oordeel te komen, het van belang is dat zij volledig kan kennis nemen van de standpunten van partijen. Daarom is het belangrijk dat naast verzoekster tevens een afgevaardigde van het bevoegd gezag ter zitting verschijnt die uit eigen ervaring kan verklaren over de (aangeboden) ondersteuning en bepaalde gedragingen of gebeurtenissen en daarover vragen van de Commissie adequaat kan beantwoorden. De Commissie betreurt het dan ook dat van de zijde van verweerder geen afvaardigde met eigen ervaring ter zitting is verschenen.

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Op grond van artikel 27c lid 2 sub b van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) kunnen aan de Commissie geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling. Voor wat de beoordeling van de bevoegdheid van de Commissie betreft, stelt zij een voornemen tot verwijderen hieraan gelijk. Het geschil heeft hierop betrekking. De Commissie is bevoegd en het verzoek ontvankelijk.

De beoordeling van het verwijderingsbesluit

Overeenkomstig het gestelde in artikel 27 lid 1 derde volzin WVO vindt verwijdering van een leerling niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Formeel is nog geen sprake van definitieve verwijdering zodat slechts tot dit moment kan worden beoordeeld of verweerder overeenkomstig de regels van passend onderwijs heeft gehandeld.

De inhoudelijke beoordeling van het verwijderingsbesluit

De voorgenomen verwijdering is gestoeld op het gedrag van [de leerling]. Na het vertonen van gedragsproblemen op de vorige school, is zij van school gewisseld. Het is duidelijk dat [de leerling] een extra ondersteuningsbehoefte had en heeft. Die kennis had voor verweerder aanleiding moeten zijn om reeds bij de aanvang van het schooljaar 2018/2019, toen [de leerling] op school kwam, de ondersteuningsbehoefte verder te onderzoeken en in kaart te brengen. Dat is echter niet gebeurd. Verweerder heeft diverse interventies gepleegd, zoals verwijdering uit de les, schorsing en correcties ten aanzien van haar gedrag. [de leerling] heeft deelgenomen aan groepsoaching, meerdere gesprekken met het schoolmaatschappelijk werk en mentor gehad. De teamleider zw en consulent van het samenwerkingsverband hebben meermaals overleg gepleegd. Tevens is externe hulpverlening ingeschakeld, waarbij over de inzet van de coach verschil van mening tussen verzoekster en verweerder is. Het is de Commissie, ondanks de genoemde interventies, echter niet duidelijk geworden wat de gedragsproblemen zijn en op welke wijze ondersteuning is geboden en/of onderzocht. In het opp, dat door verweerder zonder handelingsdeel is opgesteld, ontbreekt die informatie ook. Daarbij is het opp slechts enkele weken voorafgaand het voornemen tot verwijdering opgesteld. Dit wekt de indruk dat het document is opgesteld ten behoeve van de voorgenomen verwijdering en krijgt hiermee het karakter van een exit-document. Hiervoor is een opp niet bedoeld. De enkele constatering dat sprake is van een ondersteuningsbehoefte en verweerder geen ondersteuning kan bieden zonder dat hij dit heeft onderzocht, kan niet leiden tot een verwijdering.

Het is de Commissie gebleken dat het voorgenomen besluit om [de leerling] te verwijderen ook een middel was om zo een plaatsing op [de bovenschoolse voorziening] te bewerkstelligen. Op [de bovenschoolse voorziening] kan de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] in kaart worden gebracht. In beginsel is plaatsing begrijpelijk, maar in een te laat stadium geopperd. De plaatsing van [de leerling] op [de bovenschoolse voorziening] kan op zichzelf niet als grond voor verwijdering dienen. Bij een plaatsing op een bovenschoolse voorziening dient de leerling bij verweerder ingeschreven te blijven. Nadat de ondersteuningsbehoefte onderzocht is, kan gezien worden welke vervolgacties nodig zijn. Dit is afhankelijk van de vraag of verweerder al dan niet met een arrangement van het samenwerkingsverband in haar ondersteuning kan voorzien.

Met betrekking tot het moment van het mededelen van het voorgenomen besluit merkt de Commissie het volgende op. De ouders waren uitgenodigd voor een gesprek, waarbij ouders in de veronderstelling waren dat het gesprek zou gaan over de voortgang van [de leerling] en hetgeen de coach mogelijk aan haar zou kunnen bieden. Het bleek een gesprek over de schorsing en de voorgenomen verwijdering te gaan. Dit kwam voor ouders als een volslagen verrassing. Dit leidde tot een gespannen situatie waarbij verweerder aan ouders te kennen gaf dat zij een formulier diende te ondertekenen voor een zo spoedig mogelijke verwijzing naar [de bovenschoolse voorziening], dit terwijl verweerder wist dat ouders hier niet aan toe waren. Tijdens dit gesprek zijn door de ouders van [de leerling] onacceptabele woorden gebruikt, die de zaak van [de leerling] geen goed hebben gedaan en waardoor de samenwerking met verweerder verder onder druk is komen te staan. Dat neemt niet weg dat verweerder eerder in het schooljaar het gesprek over plaatsing op [de bovenschoolse voorziening] had kunnen voeren.

Naar het oordeel van de Commissie heeft verweerder niet in redelijkheid tot het voorgenomen besluit tot verwijdering van [de leerling] kunnen komen. De Commissie zal het verzoek gegrond verklaren.

De Commissie heeft er met instemming kennis van genomen dat partijen hebben aangegeven binnen zeer korte termijn met elkaar in overleg te treden om te onderzoeken wat de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] is en welke school die ondersteuning kan bieden.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

6. AANBEVELINGEN

De Commissie adviseert verweerder om in overleg met ouders, zoals reeds ter zitting is verklaard, op zeer korte termijn een passende onderwijsplek voor [de leerling] te vinden, waarbij gedurende die periode aan [de leerling] op een adequate wijze huiswerk wordt geboden.

Aldus gedaan te Utrecht op 18 december 2019 door mr. drs. P.H.A. van Geel, voorzitter, drs. J.J.M. Cremers, drs. M.H.W.C. Voeten, leden en in aanwezigheid van mr. J. Nikkels, secretaris.

mr. drs. P.H.A. van Geel
voorzitter

mr. J. Nikkels
secretaris